

Paoro

I'iripo

Iyoteparia

Teepotari

1 Kúíra Iiripo tiopachi mochikame, Riosichi poponiwa pipiniwa tiame. Neee Paoro Timoteo ahjamao, Eesusi Riosie Weratiame yorakeka mochitoamea, i'ka iyotesa aamo uhjurena teemea, yooma pu'ka Iiripo mochikameopua, Eesusi Riosie Weratiamechi te'teriamo, yooma wa'a tiopachi pa'pamuratuameopua tiameo, wa'a ikisa wa'a pa'pamuratuame ku'kuyameopua tiamé. ²Teemea aamoo, Taamo Noono Riosiopua, Apoe Eesusi Riosie Weratiameopua tiameo, aamo tísia kaawe iintojerani teemea, aamo iikachiopua, tísia ta'iria mochitekao.

Paoro Eesusichi pichikiamewichio, Riosichi itanewa

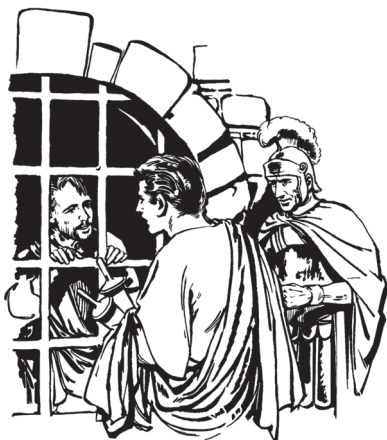
³Neeea senepi amochi inatepaio, cheriwema ki'yamenia te'pa tewekachi kahtiameopua Riosio, ⁴tísia kaawe e'rapa noochio, ⁵pu'ka aamo no'o tísia ku'ika mochitoriawichio, yooma i'ka ka'karuma Riosi tuuyewari no'o nayewa tuuoiohua, pukeri o'inia i'ka ka'karuma naawesari aamo inamuriachisio, ahkasi ehpe taawechemisi. ⁶Neeea i'ka Riosi iintomia amochio, tísia ahjachi e'rame neea: Puuu tísia kaaweruma itapiti iintokame aamo iikachio, puuu wa'api amochi o'inekame, amochi simitemeripua wa'apitia tísia kaaweruma inisikao, ahkasi Riosie Weratiameo, eenechi eenachisio. ⁷Neeea Riosio amochio, tísia kaawe iintomeriko e'ramenia, wa'a e'ramenia aamo tísia nakiyamekapao, aamooopua tiameo, tísia no'o ku'ika mochitoriopapua, i'ka Riosi no'o ki'yaria yoramichio tehkichio, aamooopua tiameo noochi kiatiamekopua Riosie kaaweruma teetowao, pe'yachi no'o peereso yachataiao, pe'yachi yawichichi no'o weranioi Riosi kaaweruma tuuyewari nehpuapakao, te'ta pichiwako tuukaopua

pu'kao. ⁸No'o Noono tewekachi kahtiamea, nane'riamepua achini e'raka no'o kahtiamekoopua iikachio, aachin teeka no'o tísia aamo tetewinareka yasitoo, ki nu'unti aamo kuchichewaka nakiyapa Apoe Riosie Weratiameo aamo kuchicheka tetewachitia. ⁹Neeea Riosio, napatika aamo nakika mochtomichio itaniamenia, epeche machika mochtomichioopua Riosichi tiameo, epeche kaawe nokisikao Riosichio, ¹⁰aamo peeneka uumichioopua epeche te'ta kaawerumara ne'nekao. Wa'a te'tereka mochtosaa eemea, kihta a'chi tiame te'tereka mochtomeripua i'wa wehjoarichio, ahkasi Apoe Riosie Weratiame eenechi eenachisi, aamo tewekachi apechunamiao. ¹¹Wa'atiao aamo kaaweruma teerewa nokariao, kaaweruma i'ipari enemeripua Riosie Weratiamee ku'itiame, wa'a ikitiapa eemea, kaaweruma nayewaka cheriwema kiana eemea Riosio, Riosie Weratiame Noonoraopua.

No'owichioo te'ta nateyamea, Riosie Weratiamechiche teetoniamepua

¹²Riosichi poponiwa pipiniwa tiamée, aamo nane'rejeraninia i'wa peereso yachatiameo, ohso kaawe teetomichio eneriopua Riosi kaaweruma tuuyewario, epeche muuwaeme machimichioopua i'ka tuuyewari tuuyesiwaopua. ¹³Yooma i'wa yawichikarichi so'sontaroa, ki so'sontaroapua tiame, nane'riamepua i'wa no'o peereso kahtiaoopua, Riosie Weratiame naewatuapa i'wa yachatiamekoopua. ¹⁴Wa'achitia ki ookapi Riosichi poponiraai pipiniraai ma'chi mochtioamea, i'wa peereso kahtio tuuopa no'oo, aapoepечи tísia oisa erapaka, tísia oowe erapaka taamo Paamira Riosie Weratiamechioopua tiameo, tísia nayewatunareka mochtioamepua, i'ka tuuyewari Eesusichi simiyame tísia ka'karumaopua.

¹⁵Aaata ti'tijoeria Riosie Weratiameo, naewatuamepua naewao, nape ahpokamera kaawe e'repuawichio, ki aaatae ahpo iimepuawichiokamera; nape aaata wahjachia Riosie Weratiameo, kaaweruma erakoka nayewatuamepua pu'kao. ¹⁶Ihji ki ka'karuma naewatuamea Eesusi Riosie Weratiameo, no'o kokosa eratenariapa wa'a nokayamepua ki pichiwarikamera aamo nayewatuka Eesusichi

*Paoroa yawichikarichi
peereso kahti. (1:13)*

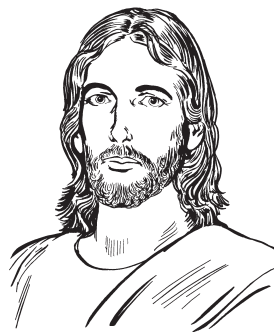
simiyameopua. ¹⁷Puuu pichiwaka nayewatuame Eesusichi simiyame Riosi ka'karuma tuuyewario, no'o nakika mochitoamepua. Puuuu nane'riamepua tiameo, Riosi chiia nehpuapa i'wa peereso no'o yachatiamekopa, no'o Riosi kaaweruma tuuyewari nayewatuapa. ¹⁸Nape pe'yachi ki kaaweruma iikaeka kaaweruma iikaeka nokayoio ka'chi no'o yoramepua, a'chitiaoi puuuu, Riosie Weratiamechi simiyame nayewatuamepua. Wa'a teerewachio, kaawe e'ramenia. Wa'apitia epeche kaawe eratomania, ¹⁹Riosie neesetoniamekapa i'wao, ku'we no'o ma'chipapuameko e'rapa i'wa perekarichio, aamo Riosichi no'owichio itarewae ku'iwa, Riosie Weratiame Riosiwarie ku'iniapa tiameo. ²⁰Neeea ahkaoi oiyao, tísia kaawe nayewanariamania Eesusichi simiyame, kihta suuwe e'reka aaataoi. Neeea no'o nayewaturaeo, Riosie Weratiameo ki nu'uti tiameko nane'rejeramenia, pu'ka wa'a tiameo noochi epeche, epecheche tetewitoka, ahkasi no'o ahjaka yasitoachisi, ahkasi no'o mukuyachisio. ²¹No'owichioo ahjaka yasitoniamia, Riosie Weratiamewichio yorakeka yasitoniamie puuuu, nape mukisaooinia, tísia kaawe enemeripua noochio. ²²Pu'ka na'pa kaawe tiame no'o uumia ne'newakao, ki tewayamenia aachin tiamekamera no'o uumiao. Ahjaka yasitosaania, Riosikamera yorakeka yasitomania, Riosiwichio epeche taakiamechitia itipipuawichio. ²³Mukisaania, Riosie Weratiamechi ahjama yasimerinia, pu'kakamera uusania kaawe enemiinia. ²⁴Nape wa'a tiame no'o inatoio, amochi inataniachio, aamo ahjama itipiniakameraa, epeche kaawepua. ²⁵Wa'a teesoo Riosichi paparapa no'o ahjamaopua pehjo, aamo ku'ika yasitonariamania ohso kaawe, pu'ka aamo Riosichi paparawao, aamo waminasinariapa, epeche kaawe aamo teetomichiopua Eesusichio, ta'iria mochitoka Riosie Weratiamechio. ²⁶Wa'atiao eenechi amochi no'o iinuetare eeméa, peereso no'o kahtioio, ma'chipatioopua, wa'a aamo ahjama no'o kahtioopua, tísia kaaweruma nayewapuawichio Riosie Weratiamechi simiyameo. ²⁷Neeea aamoo, i'kache aamo te'tereka mochitojeramepua: kaawe aamo e'reka mochitowa, kaawe aamo nakika mochitowa, yooma aamoo Eesusi Riosie Weratiameo, taamo mochijerachitia. Wa'a te'tereka mochitopuapua, wa'a aamo mochikachi no'o eenachisioio, ki no'o wa'a eenakooio, eemea wa'api te'teretopuapua. Nape ki wa'a simikaionia, kaawe aamo nayewaniame inamunariamania, kaawe aamo uuka mochitowa tuuwame, ki se'wika nokisio tuuwame, Riosi tehkiwachi nokisiwao, wa'a tiiao, muuwaeme ti'tijoe ooweru tiameo, Eesusichi paparamichiopua. ²⁸Ka'te seewemitia eemea aamo seepurawao, a'chikoi aamo yoramio tuuka mamajochoio; ohsotia oisa te'teretopuapua, kiisi suuwe erapaka nayewasikao, Riosi kaaweruma tuuyewario. Puuu aamo seepurawaa aamo

momojochamea, aapoekamera kokosapuai wa'a chaachapamepua, ki uukamekapa puuuu Riosi chiiao, Riosie Weratiamechi simiyame aamo nayewatuao. Nape eemea Riosi kaaweruma tuuyewari uukamekapao, newipameripua Riosi kokosarichio. ²⁹Eemea Riosie newipatepuamekapaopua, kaawe e'raka nokisipuapua yooma a'chi tiame aiwasiaiopua Eesusiwichio nokisiwachio. ³⁰Wa'a tiachiopua teemea, Riosi soontarora teemea, Riosi ahjama Satanasi puipanareka nasiwaniachio. Eemea tetewikamepapua no'oo, aachin teeka no'o tísia utewaeme tekipanamekopua Riosi tehkiwachio, ehpei wa'apitia no'o utewaeme teetome, inamuamepua, neea no'oo i'wa peereso kahtiaiopua, kiisi toaka simitekaopua, Eesusichi simiyame masitekao.

**Eesusi ahpo wa'api tesiwataria; wa'a ikisa
te'ta weruma teeremichio weratiame**

2 ¿Ihtana erakoame eemea Riosie Weratiameeo, oisa erapame eemea pukaeo? ¿Aamo Riosie Weratiame aamo nakiyao, kaawe aamo erapatiameko erakoame eemea iikachio itapiti ihta aiwaio? ¿Amochi ku'ika yasitoameko erakoame eemea Riosie Weratiame Riosiarirao? ¿Pichiwari tísia nakika tesiwewa erakoame eemea, aaataoi aamo piirechio? ²Wa'a te'terame enesaa eemea, no'o ahsieme kaawe eratepuapua, yooma pu'ka yooraka, yooma pu'ka wa'a tiame erakoka mochtoka, kaawe aamo ahpo nakika mochtoka, piiripi wa'api erakowari nokisika, Riosie Weratiameche yorakesikache. ³Eemea ka'te yoramitiapua ihtaio, aamo epeche weruma tiame eraniameo, aamochekichio yorapua eraniameo; ohso kaawe eemea aamo piirechio, epeche weruma tiamechitia teteipuapua, ki amochitia. ⁴Aaataai eemea ki aamoche kaawe e'rewa i'yapuapua, ohso kaawe aamo piirechiopua, kaawe e'rewa yasitowa i'yepuapua, kaaweche yorakewa teetoka.

⁵Eemea, Eesusi Riosie Weratiame te'ta inatariachitia, inataka mochtopuapua. ⁶Puuu Eesusia, ke'chu tijoe tijoetuaio, ki ahpochekichio inatariamepua, ohsotia puuuu, taamowichiokamera inatariamepua tiamé. ⁷Pukaepa ki ahpo wa'inarepua ahpo tisiwari Riosiarichi itipimiao, ohsotiakamera puuuu ahpo tisiwarichi ku'itapi poanatukao, tijoekamera tijoetumio eraparepua, i'wa weechio tijoe weerewaraeme enepaka, tomochitiao puuuu, tijoe naawaka. ⁸Neipao tijoetusaapa puuuu, epeche nu'uti tiame ahpo iintaparepua pehjo, ahkasi ahpo mukiwachisi tesiwatakao, tísia suwepori tiame ahpo yorapuawichio

*Riosia Eesusi
tijoetukame. (2:7)*

ikitewakao. ⁹Wa'a iintoriawichioo ahpo Taanao, apoe Eesusi Noonora tewekachi kahtieme te'ta Riosia, yooma te'ta weruma iyoriwa teerepaka weerarepua, yomatiamo tatakoriniame newipaterachitia weeraka, pu'kao Newipateri teewaka, puuuu Eesusi cheeka chaniwame. ¹⁰Pukaepa ihji teewaraa ki nu'uti iyoriwa tiamepua, yomatiamo ahjakamea te'ta yoorewa teerepuame tiarieme, ahkasi yomatiamo tewekachi ahjario, ahkasi yomatiamo weeechi ohjoeme ahjariopua tiame, wa'a ikisaopua tiameo, wehtere ohjoeme ahjariopua tiame. ¹¹Wa'a iintokame Riosia Eesusichio, yomatiamo Riosio ahjakame enepateriao, Eesusikamera te'ta weruma iyorimichio, te'ta ahpo ki nu'uti Paamirachitia tetewaka. Wa'a tiachio puuu Eesusi te'ta iyoriniameo, te'ta taamo Noonos Riosi, iyoriniame enemichio, tiame.

Riosie Weratiamechi paparamea, tajayamechitia mochitoamepua

¹²Wa'a teetoachipa aamo tísia no'o nakika yasitooa, e'waka mochitoameraa Riosi tuuyewario, wa'api teetoka mochitopuapua, aamo ahjama no'o kahtioio, ki aamo ahjama no'o kahtioipua; nape ki aamo ahjama no'o kahtioo, epeche iyorika mochitopuapua no'o e'wejerao. Eemea ka'te weruma aamo erakoka mochitomitipua, eemea eeyowa e'reka aamo mochitopuapua aamo ki ka'karumachi ruhjipua, Riosia aamoo, wa'a teeka aamo neesetomichio newipatekamepua. ¹³Riosio, amochi teetoamekopa ahpo Riosiwario ku'isikao, puuuu a'chitiao ahpo yorajera aamo yomachioopua.

¹⁴Ka'te nekamuchiameche enemitiapua, ihtaoi aamo yoorao; ka'teoi aamoche kaawe tiameche eramitiapua. ¹⁵Wa'a te'tiame enesaa eemea, kaaweruma aamo te'teretowame tetewitemamua aamo wahjachio, wa'a te'teriamo aamo enesoo, ki aata aamo ki kaawe te'terio chaachapamapua. Eemea so'pori tajayamechitia mochitomeripua, ki ka'karuma mochikachi tukaparichio, aamo te'ta ka'karuma te'teriaéo. ¹⁶Riosi kaaweruma tuuyewari weemera ahjari naewae, uutapasipatepapua pu'ka ki ka'karuma ti'tijochio, tukaparichi te'tereka ohjoemeopua pehjo, ma'chiamo tetewimichio, weemera ahjarichi pooeo. Wa'a aamo te'teresoo, Riosie Weratiame eenoio, kihtawichio no'o tehkiwa amochi iintorio eramania. ¹⁷Nape i'ka amochio kaaweruma Riosi tuuyewariwichio meripuaio i'wao, Riosi oowewarichitia meritiaa, kaawe e'ramenia pu'kawichio meritiao, nane'riapa aamo no'o nayewaturiao, kaaweruma machenariopa Riosichio, aamoo, ka'karuma tekipaname eneriopa tiame Riosichio. Wa'a aamo te'tereriopa aamoo, tísia kaawe e'ramiinia amochio, pu'ka amochi no'o kaawe e'ra, noonowiriopa. ¹⁸Wa'achitia no'oo amochi kaawe e'riachitiao, wa'achitia eemeai, kaawe erakoka te'teretoka mochitopuapua Riosi tehkiwachio, ka'karuma aamo tekipaname erakoka amochio.

Timoteo, Eepajorito tiame nayewaniame

¹⁹Ahjachi e'raninia no'o Paamira Eesusichio ku'we no'o aamo mochikachi uhjuremiaopua Timoteoo. Timoteo wa'a no'rasa eenechi enasoopua, tísia kaawe eramania aamo nane'riapa, aachin te'tereka aamo mochikoo. ²⁰Ki aaata piirechi iinuemenia piiripioi, te'ta noochitia inatameo, aaatae aamo aachin teeka mochika nane'retemiao. ²¹Aaataai wahjachia, ahpoche kaawe teerewawichio i'yamepua, ki Riosie Weratiamechitia erakoamepua, Eesusi Riosi Taanarachitiao. ²²Nape Timoteoo nane'riame eemeapa no'oo, tísia no'o ku'ika yasitoriamekopua, pu'kao neea no'o taanachitia tetewamepua, puuuu te'ta kaawerumache yooraka yasitoamekopapua. ²³Wa'a tiachipa Timoteoo neea, aamo uhjuremo orapakanía, nape neea pehjo, puuyemania aachin teeremio no'o peereso kahtiao, no'o ku'we ma'chipapuamekooio, tehpesi no'o teerepuamekooipua peereso. ²⁴A'chitiaoi neea, ahjachi e'ramenia Riosichio, ku'we no'o ma'chipapuamekopua i'wa no'o peereso kahtiao, wa'a tiachionía, ma'chipatiaapa neea i'wa peereso kahtiao, nooe wa'a siimania aamo ne'nemiao.

²⁵Nape wa'atíoi, Eepajoritoo ku'we wa'a aamo uhjurekemo o'rania, aamo mochikachio eenechi no'rapuka. Puuuu te'ta ihsikamepua no'o tehkiwachi ku'ikao, pu'kao no'o seekarewachitia yasitomichioopua no'o ku'ikao, yooma ihta no'o nakiya ihsikao, pu'kao aamoe wa'api no'o uhjureria no'o ku'ika yasitomichioopua i'wao. ²⁶Apoe puuu Eepajoritoo ki ahjame e'ramepua aamo tetewinariao, yooma aamoo pu'ka tísia kokorio tuuwa inamukapao, tísia yuuwesiriopa weeka inataka. ²⁷Pichiwa tísia kokorekamepua kokoriao ahkasi kiiya mukiwachisi, nape ehpeo yachapakamepua Riosieo, Riosie tesiwa e'repariopa pu'kao. Wa'a iintokao Riosia, ahkasi no'ooi yuuwesiao, kaawe no'o erapatekamepua tesiwekao, kihta no'o epeche no'o yuuwesimichioopua wa'asi, i'wa no'o peereso aiwaka kahtioio. ²⁸Pukaepa yaapiti aamo uhjuremo o'rania Eepajoritoo, aamoo eenechi tetewapao, kaawe erakomichioopua wa'asi. Aamoo kaawe erakoka mochikopa saukame eenariopa Eepajoritoo, neeeai kihta yuuwesimapua waikao, aamo tísia yuuwesia e'rakaopua, Eepajorito kokoreriao. ²⁹Wa'a aamo mochikachi enasopa, kaawe e'reka asipupuapua pu'kao, taamo poonichitia tetewika, kaaweruma Riosichi tekipanamekopua. Pu'ka wa'a te'tiameo, aaataai ti'tijoeo ooweruoi tiameo, kaawe e'raka uuka tetewipuapua; ³⁰ihji Eepajoritoo ahpo kokorewaeo, kiiya mukukamekopapua, Riosie Weratiamewichio tekipanakao. Ihjia no'owichio ihsikao, tísia tesiwa ihsikamepua no'o ku'isikao, ahpo ahjario tísia maaporichi teeretokao, eemeo ka'chi iika ki aamoe no'o ku'imia teereriaopua, mehka mochikamekapa eemea.

Kehkisa ki nu'uti nateyame Eesusichi paparaniameo

3 Ehpeo Eesusichi simiyame aamo nayewemania, aachin teeka ki nu'uti nateyamekopua Eesusichi paparaniameo. Eeme no'o Riosichi poponiwaa pipiniwaa tiame, te'ta taamo Teekora Eesusichio, peenia erakoka mochtomitiapua. No'owichioo ka'chi tiio e'ramenia eenechi wa'api aamo chaaneka aamo iyotepainia, no'oo wa'api cheeka iyoteriaiopua wa'asio; ohsotiaonia i'kao, kaawe teeremeriko e'raninia amochio, ki natakepa mochtomichiopua no'o aamo chaaneriaopa wa'asi, i'kao tísia kaawe tiamekopua amochio. ²Kaawe aamo neesetoka mochtomitia eemea, pu'ka sapoorika erakoamekoopua aamo ko'konario, puuu nanaarame se'wi aamo masitiamea, aamo tahpitika erakoamepua aamo ko'konario, ahpo ki ka'karuma se'wi masitiaeo. Puuu utewa aamo yooramepua aamo siichitepuwa nokimichioo, aamoo Riosichio, kaawe te'teriami tetewipuawichio tuukao. ³Puuu weerewachi siichitepuwa ahpo nokiwamea, ehpiamio kihta nateyamepua Riosichi kaawe te'terepuawichioo. Teemea ki taamo weerewachi siichitepuwaio, teemekamera te'ta pichiware siichitepuwatiameraka tiamepua, puuu siichitepuwao te'ta Riosi Riosiwarikamera taamo iikachi tehpuhaniamekamerapua taamo tatakoririao, ahpo Taana Eesusichiche taamo paparatíoiche. Teemea kiisi ahjachi erakoamepua ihtaoti itapitichio, taamo tewekachi kahtiamé Noonochi kaawe te'terepuawichioo, ki pu'ka Taanarachi paparaniameo, Riosie Weratiamechiche. ⁴Aaata isaeri tijoekapao, te'ta ahpokamera epeche kaawe tetewiniame e'rame enesoopua Riosieo, neea epeche tiamekaitenia wa'a tiachio; ⁵neea te'ta isaerikaitenia, osanao taawe i'toai no'o naawariachio, siichiteputetiamekapapua; neea tiamekoo, Chaamini ojochiwarachi naawakamekapao, te'ta isaeri tijoekaitenia tiame, isaerikopua no'o yayawao euroo nayewame. Neeeai Moise nuurari nokiwa yooreniawachio, tísia iyoriwa tiame enekame neea, ahkasi no'oo parisero masitari enepachisi. ⁶Pariserochitia enepasaapa neea, tísia weemuka yasitokamenia nooe wa'apioi, Eesusichi paparamé tísia na'arewa ihsiwachio, ki kaaweruma maeka Eesusichi simiyame masiteniameo, ki iyoriameko e'rapaopua Moise nuurário. Waika taawechiamio neea, Moise nuurari e'wewa nokiwachio, aaatai kihta no'o terime tiamekainia. ⁷Nape ehpeo neea Riosie Weratiamechi paparamekapao, pu'ka Riosie Weratiameo no'o tatakoriria piipamichio mukuriopua pu'kao, pu'kakamera kaawerumako e'ramenia ehpeo. Pukaepa ehpeo neea, yooma pu'ka pukeri no'o ihsiriao, Moise nuurari nokiwachi simiyameo, pu'ka yoorewae yooraka no'o kaawe teeremio e'rariaopua Riosichio, pu'kao neea ehpeo, ipaka tetewamenia pu'kao, kihta nateyamekopa

pu'kao. ⁸Ehpeo neeea no'o te'ta Eesusi Paamirachio, ihtaoi ki epeche nateyame tetewamenia, ki Eesusichi paparaniamechio. Pukaepa neeea, yomatiamé pu'ka te'ta nateyamechitia no'o tetewaria pukerio, yomatiamé ipakame neeepa pu'kao wa'asi, kasarachitia, te'ta Riosie Weratiamechikamera paparamiapa. ⁹Ehpeo neeea, Riosie Weratiamechikamera enepakapao, tewekachi kahtiamé Riosi no'o Noonoe, kaaweruma tetewiniamenia, ki pukerichitia no'o maaeria, Moise nuurari nokiwa iyoriniame yoorariwae. Wa'a teeresoo, taamo te'ta kaaweruma tetewiniame Riosieo, Riosie Weratiamechikamera paparaniamekamera puuua, kihta itapiti taamo wa'api kaawe ihsiwaepua. ¹⁰Pukaepa neeea ehpeo, te'ta pewatiamé no'o naawaemeko eranariamenia, no'o Eesusichi te'ta paparawao, pu'ka Riosie Weratiameo no'owichio iintoriao, te'ta pichiwa wa'a iintorio eranariamenia noochio, pu'kao kurusichi mukuria no'o piipamichioo, mukukai eenechi oijenariao. Neeea Riosie Weratiamechio, ahjama mukukameka eranariamenia, pu'kao te'ta kokosa aiwariaopua mukukao, te'ta no'owichio aiwario inatakache yasitonariamenia noochio. ¹¹Wa'a no'o e'raeopua, ahkasi Riosi wahjipakame oijenatemiachisi puuyeka yasitonariame neeea, waika oijenatewachio, no'oo eenechi ahjatemichioopua tiameo.

Ahkasi Riosie kiapuame puuyetoka mochtowa

¹²Wa'a cheeka nayewaionia, ki no'o sewina erapateniameko cheeka chiiamenia, ki no'o seenekachi itapiti ki kaawe tiameko yoorameko cheeka chiiamenia. Nape wa'a tiiai neeea, utewaeme teetoame neeea, yooma Eesusi Riosie Weratiamee, kiatiame yoramichioo, ahkasi ahsieme no'o ahsepatiachisi. ¹³Neeea no'o Riosichi poponiwa pipiniwa tiamée, ki no'o sewina erapameko chiiamenia no'o Eesusichi paparaniamechio; nape yomatiamé te'ta natakepachiche yasitoaonia, no'o pukeri o'iniario ki kaaweruma ihsiriao, utewaeme teetoka yasitoamenia yorasikao, ¹⁴Riosie Weratiame ki'yaria yoramichioo, ahkasi no'o ahsepachisi no'o Riosie kiapuao, no'o kiamiawichio nuuteka kahtiao, yomatiamé taamo ahpo Taana Eesusichi paparaka mochtotoame kiapuamewichioo.

¹⁵Yomatiamé teeme iwapakamea Riosie Weratiamechi paparawachio, wa'a tiame erakoka mochtomete teemea. Nape aaata eemea seenekachio, noochitia se'wi erapaka yasitoame enesaa Eesusichi aamo paparao, Riosi wa'api ahpo Riosiwarié amochi ma'chiamé erapatemapua, aachin teeka aamo peewanamerikopua, aamo Riosie Weratiamechi paparao, eenechi aamo kaawe teetomichioopua Riosichio. ¹⁶Pukaepa i'wa weeechi mochtikaapa pehjio, Riosi Riosiwari taamo tuuyesiachiche, taamo se'wi wichiame tuuyesoo, taamo Eesusichi pewatiamé te'tereto paparao.

¹⁷No'o Riosichi poponiwa pipiniwa tiamée, no'ochitia teetoka yasitoachitiao, wa'achitia teetoka mochitojeraninia, wahjachi no'ochitia teetoka mochitoameo, ne'netokaopua tiame. ¹⁸Neeea weesa aamo chaaniamenia wa'asiopua aamoo, wa'a aamo mochikachio muuwaeme wa'a mochikamea, ki ahpowichio mukukame erakoamepua Eesusio, ahpowichio ihsiwa, kurusichi mukukamekoiopua pu'kao. Pukaepania ehpeo, o'kewataka aamo chaaniamenia eenechio, Eesusi Riosie Weratiameo, ki ookapi seepurawa iinuemekopua ahkaoi. ¹⁹Neeea Eesusi seepurawaka te'teriamo, tesiwa e'riamenia pu'kao, Riosieo ki teesa kokosa yorapuamekopua pu'kao. Pukaepa naaraka yasitome e'ramenia pu'ka wa'a ikimiopao. Puuu Riosie kokosapuamea, wa'a yorapuamepua, ahpo suwepori nokiwarichikamera ahpo riosiepariopaopua, pu'ka ahpo suwepori nokayaeopua, tísia ahpo oijeramepua, tísia ahpo te'ta suuwe eramitioiopua. Puuu pu'kache ki kaaweruma inataka mochitonariamepua, i'wa wehjoarichi nokiwameche pu'sereka. ²⁰Teemea ki pu'ka ti'tijoechitia inataka mochitoamepua, i'wa weechiche pu'sereniameo, ohsokamera teemea, tewekachi taamo ohjoremiakamera inataka mochitoamepua, wa'a o'inia enameri puuyeka mochitokaopua, Apoe taamo Paamiraopua, Eesusi Riosie Weratiameo. ²¹Puuu Eesusia enasaapa, Apoe iintomeripua sewinatakao, i'ka ehpe taamo weerewa mukuka pikayameopua, ahpo weerewaka tiamekamera iintapaka, weerewa ka'chitia taawechi mukuyamera. Wa'a taamo iintomeripua te'ta ahpo utewarieo, yomatiamé ahpo utewarie ahpo ye'katere teerepateniameopua, Apoeo te'ta enasáa.

Senepi taawechi peenia erakoniamé taamo Paamirachi

4 Wa'a taamo iintomerikopua Eesusi Riosie Weratiameo. Eeme no'o tísia nakiya Riosichi poponiwao pipiniwaopua tiameo, ka'te se'wika mochitomitia eemea aamo Eesusichi paparao, Apoe te'ta taamo Paamirachio. I'ka aamo chaaniame neeea, tísia aamo tetewínariapa, eemekamerakopua no'oo, no'o te'ta kaawe erapatiamé, pu'ka no'o amochi masiteriao, kaawe e'raka amochi uukamekopapua.

²Neeea i'wa o'inia, aamo Euoriao, Siintike tewaniameopua tiameopua wa'a tiopachi mochikameopua ooka ooweruo, Riosichi kaawe erapajerani neeea, Eesusi Riosie Weratiamechi, ahpo pipiniemechitia mochitomichio. ³Muuu wa'a tiopachi paamiratuamea, i'ka Riosi tehkiwachi no'o ahjama anachatokameopua, aamo ku'ijerania i'ka ooka ooweruo, puuu Keremete ahjamao, yooma wahjachi Riosichi tekipaname ahjamaopua tiameo, tísia kaawe no'o ku'ikamekopaopua pu'kao, Eesusichi

simiyame tuuyewari tuuyetokao; puuu yoomahkao, Riosi iyotaperichi iyopuka toatiame puuuapa teewarao, Riosi Ahjari Iyotaperichiopua.

⁴Yooma eeme wa'a Iiripo tiopachi mochitoamea, peenia erakomitiapua eemea, taamo Paamirachio, wa'apiche te'teretoka eeméa. Eenechi wa'api aamo chaaniamenia, taamo Paamira Eesusichío, peenia erakokache mochitopuapua pukachio. ⁵Eemea aamo wahjachi kaawe e'reka tetewao, aamo tesiweka tetewameko tetewitepuapua pu'kao, aamo wahjachioo, Apoe taamo Paamira tewekachi kahtiameo, ma'chiamé aamo tetewamekopapua pu'ka aamo wahjachi kaawe ihsiao, pu'ka Apoe Eesusi Riosie Weratiameo tewekakameo, waapi teetoamekoopua ahpo enamiao, epeche epecheche. ⁶Ka'te weeka inataka mochitomitia eemea, itapiti ka'chi ikime tiiachi, ka'chi iika machename tiiaio, pu'kawichio kahtiame taamo tewekachi Noonoa, aamo ku'ika machenatemichiopua, pu'ka tewekachi kahtiame taamo Noonoo, itanepuapua aamo ku'ipapuawichioo, pu'kao yooma ihta aamo tesiweka ku'iriopao, cheriwema kiapuapua pu'kao. ⁷Wa'a aamo te'teretosoo Riosia, ta'iria aamo mochitowa aamo kياما Riosia iikachio, puuu ta'iria aamo mochitowaa, ki nu'uti tiame puuuu, epeche tiame ki taamo maayachitia. Puuu taamo iikachi ta'iria mochitoniamé Riosie taamo kianiaméa, puuu tamochi ihsiamépuu, ki taamo toitenaretekaopua Riosie Weratiameo, Apoe Eesusio. Pukae kaawe erakoame teemea taamo iikachio, Riosie Weratiamechi taamo te'teretoopua, pirena kaawe eratoka pukachio.

Ka'karumache inataka mochitoniamé

⁸Kajuyachiopa i'ka no'o naewao, yooma aamo neeéa, chaaniamepuu: Eemea pichiwarichiche inataka mochitopuapua; ihtaoyoorewa nakiwiaméyoorekache mochitopuapua; te'ta ki ikicha tiamerache, kaawerumache inataka mochitopuapua; ka'te suwepori tiame inataka mochitomitia; te'ta peenia tiameche inataka mochitopuapua; eemea tiameo, kaawe wichiamechiche inatapuapua; aata kaawe iintokameo, kaaweruma iintorioche chaachapapuapua.

⁹Eemea no'o aamo masiteriache, nokisipuapua, yooma aamo no'o ihsia tetewariache yooraka, yooma aamoo no'o cheeria inamuria. Wa'a aamo te'teriamé enesoo, Apoe Riosi aamo te'ta ta'iria yasiwa ki'yameraa, aamo ahjama yasitomeripua.

Paoro Iiripo tiopachi mochikame ku'iria

¹⁰Neeéa no'o Paamirachio tísia peenia e'ramenia, aamoo eenechi noochi inatepariopa. Neeéa ki no'o natakepatiaméko cheeka chiiamenia, kaawechupena eemea noochi inatepariopa, no'oo, ku'iwa uhjurekaopua,

ki ehpesi o'inia wa'a e'raka mochitoaiopua, nape ka'chi iika no'o ku'ime tiapao, ki no'o ku'iriameo. ¹¹Nape eemea, ka'chi erakopuapua ahkasi ehpe no'o ku'ikaio, nane'riame neeea aamoo, ka'chi ikime e'rapa wa'a te'tererioo. ¹²Neeea penipakamepua, kihta iinueka yasitowao, paarasateka yasitoawaoiopia. Yooma a'chitiaoi no'o ye'kakamenia ohjoewao: posakame yasiwao, chorowaka yasiwaoi, u'matoame soparame iinueka yasitowaoi, tesiwa teereka yasitowameoi, itapiti no'o nakiwiaoio. ¹³Ihtaoi kaawe anachamenia Riosie Weratiame utewario, puuupua yooma ihta no'o nakiwia kiasiao, no'o ahjaka weritomichioo. ¹⁴Nape wa'a no'o tiioio, tísia kaawe noonowikame eemea no'o ku'ikao, no'oo te'ta kihta no'o iinuekoio, no'o uhjurakaopua aamo no'o tesiwiao.

¹⁵Neeea aamo Iiripo mochikameo, nane'riamenia eemeche no'o ku'iriamekopua, Maseronia o'inia no'o machenoioipua, wahjachi mochiwachiami no'o nayewatumia simirioio, i'ka Riosichi simiyame kaaweruma tuuyewario. Waikami taawechio ki'tiainia aata

*Paoroa ku'iwa ihkokenia, Iiripo o'inia
Eesusichi paparamee. (4:16)*

i'ka no'owichio tísia kaawe noonowiriaopua. ¹⁸Ehpe aamo no'o uhjureriaeo, soparame iinuemenia no'o Riosi tehkiwachi teetomio. Puuu eemea no'o uhjureriaa Riosiwichioo, tísia peenia tiame puuuu, itapiti peenajuwa e'onichitia. ¹⁹Puuu wa'api Riosi no'o neesetoamea, ahpo te'ta paarasarichi ma'chipaka aamo ku'isimeripua, yooma ihtaoi aamo nakiwiasichioopua, napati taamoo, Eesusi Riosie Weratiamechi paparaka mochitoameo. ²⁰Pukaepa teemea yoomahka, te'ta kaawe nayewametepua Riosio, te'pa taamo Noono tewekachi kahtiaemo, ahkasi ki wahjiamesi tiameo.

Iyojura kajuyachi teepotari

²¹Teepotemitia eemea, yooma pu'ka Riosie Weratiame Eesusichi, paparaka mochitoame. I'wa no'o Riosichi poponiwachitia pipiniwachitia mochitoameapua tiamea, aamo teepotenapua tiameo. ²²Wa'achitia aamo teepotenapua tiameo, wahjachi i'wa Rooma

mochiwachi mochikame, wa'achitia Eesusi Riosie Weratiamechi paparame, ookapi puuuu, i'wa Rooma yawichikarichi tekipanamea, aamo teepotenapua tiame.

²³Neeea nooeo, Apoe taamo Paamira Eesusi Riosie Weratiameo, te'ta kaaweruma amochi teerejeraninia. I'wasi ihji no'o naawesari iyotiaa. Kaawe erakoka mochtomitia.